

PORADNIK - BEZPIECZNE FERIE

Drodzy Nauczyciele i Uczniowie z okazji rozpoczęcia ferii zimowych w naszym województwie życzę Wam wspaniałego i przede wszystkim bezpiecznego wypoczynku zimowego. Ferie zimowe są po to by odpoczywać, bawić się i rozwijać swoje zainteresowania, na które w okresie nauki wszystkim brak czasu. Mamy nadzieję, że zasady, o których wam przypomnimy będą doskonałym kierunkowskazem gwarantującym bezpieczne spędzenie ferii zimowych.

Dyrektor
Andrzej Potoniec

ZASADY BEZPIECZEŃSTWA DOTYCZĄCE ZABAW NA ŚNIEGU, LODOWISKU I PODCZAS KULIGÓW:

1. Nie zjeżdżamy na sankach z pagórków znajdujących się w pobliżu dróg i zbiorników wodnych
2. Do zjeżdżania wybieramy teren pozbawiony drzew i nierówności, bo grozi to wywrotką
3. Zachowajmy bezpieczeństwo podczas saneczkowania, nie chodźmy po torze gdy inni zjeżdżają, nie zjeżdżajmy z pagórków na butach
4. Nigdy nie doczepiamy sanek do samochodu
5. Przed jazdą na sankach zawsze sprawdzajmy czy w naszych sankach nie ma wystających śrub, gwoździ bądź połamanych szczepbli, ponieważ stwarzają one poważne ryzyko wyrządzenia sobie krzywdy
6. Rzucając śnieżkami nie łączmy miękkiego śniegu z kawałkami lodu, z kamieniami, ani innymi twardymi przedmiotami w środku, bo możemy komuś zrobić krzywdę
7. Nigdy nie celujemy śnieżkami w twarz
8. Nigdy nie wolno rzucać śnieżkami w jadące pojazdy, gdyż takie zachowanie może być przyczyną kolizji lub wypadku drogowego
9. Nie rzucamy również śnieżkami w pieszych ani w okna domów
10. Na łyżwach jeździmy tylko w wyznaczonych do tego miejscach, nie wolno jeździć po zamrzniętych jeziorach, stawach, rzekach i wykopach, ponieważ pod wpływem ciężaru ciała lód może się na nich załamać
11. Ślizgamy się na placach przeznaczonych na ślizgawki i lodowiska
12. Nigdy nie wbiegamy na lód, pod którym się ktoś załamał; szczególnie niebezpieczne są miejsca w pobliżu ujść rzek, nurty rzek, ujścia kanałów, ujścia ścieków, ujęcia wody, mosty, śluzy, wszelkie pomosty, miejsca na lodzie z występującymi pęknięciami i rysami

Co robić sytuacji, gdy załame się pod nami lód:

Zachować spokój
Unikać gwałtownych ruchów
Za wszelką cenę starać się nie wpłynąć pod lód
Należy rozłożyć szeroko ręce zwiększając w ten sposób kontakt z pokrywą lodową
Należy starać się wydostać z wody ostrożnie podciągając się na rękach
Pamiętajmy, że w lodowatej wodzie można przebywać tylko przez kilka minut – dłuższa kąpiel grozi nadmiernym wychłodzeniem organizmu

Gdy wydostaniemy się na powierzchnię lodu poruszamy się w kierunku brzegu w pozycji leżącej tak, aby zmniejszyć nacisk na lód
Cały czas należy wzywać pomocy

Co robić, gdy zauważymy osobę, pod którą załamał się lód:

Sprawdzamy i oceniamy swoje bezpieczeństwo
Wzywamy pomoc
Próbujemy podać szalik, linę, sanki itp. (jeśli to bezpieczne) osobie poszkodowanej, pamiętając o tym, by nie zbliżać się zbyt blisko do tej osoby
Po wydobywaniu osoby poszkodowanej z wody należy ją przykryć jeśli to możliwe czymś ciepłym
Następnie należy czekać na wezwaną pomoc

13. Kulig organizujemy wyłącznie pod nadzorem osoby dorosłej

14. Podczas zabaw na śniegu i na lodowisku pilnujemy swoich wartościowych przedmiotów. W razie możliwości przedmioty tj. portfel lub telefon komórkowy oddajemy do depozytu lub pod opiekę zaufanej osobie

15. Co ważne na zabawy na śniegu należy ubierać się odpowiednio do panującej na dworze temperatury i pamiętać o tym, by przed wyjściem na mróz posmarować kremem ochronnym słabo osłonięte lub słabo zabezpieczone części ciała (tj. uszy, nos, policzki, palce u rąk i nóg), po to, by zapobiec odmrożeniom

ZASADY BEZPIECZEŃSTWA PODCZAS FERII SPĘDZANYCH W GÓRACH:

1. Bezpieczeństwo na szlaku:

- Zanim wyjdziemy w góry sprawdzamy prognozę pogody – w przypadku wysokiego zagrożenia lawinowego lub innych niebezpieczeństw rezygnujemy z wycieczki
- Przygotujmy się – zapoznajmy się z najważniejszymi informacjami o masywie górskim, w który się wybieramy
- Wychodzimy w góry zawsze w towarzystwie osoby dorosłej (rodzica, opiekuna lub wychowawcy)
- Wychodząc w góry, w miejscu pobytu, zawsze pozostawmy wiadomość o trasie swojej wycieczki i planowanej godzinie powrotu
- Dopasujmy rodzaj szlaku do własnych możliwości – weźmy pod uwagę swoje zdrowie, kondycję, wiek, a także warunki atmosferyczne

2. Podstawowy ekwipunek:

- Podstawą dla każdego miłośnika gór powinno być wygodne obuwie
- W waszych plecakach powinny się także znaleźć: kurtka chroniąca przed opadami i wiatrem, zapasowa ciepła odzież (m.in. skarpety, rękawiczki i czapka), podręczna apteczka,

jedzenie i napoje, latarka, mapa i kompas, a na trudniejsze szlaki zimą czekan i raki (pamiętajmy, że do ich używania niezbędne jest odpowiednie przeszkolenie)

- W waszych plecakach koniecznie powinien znaleźć się też telefon komórkowy - z naładowaną baterią i zapisanymi numerami do:

- Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego - 601 100 300 (z telefonów komórkowych) oraz z

- numerem 112 – czyli ogólnoeuropejskim numerem alarmowym

- Przed wyruszeniem na szlak, w książce adresowej swojego telefonu warto jeszcze zapisać **kontakty ICE (ajs)** - czyli numery telefonów osób, które należy powiadomić w razie wypadku. ICE (*ang. In Case of Emergency*) to ogólnoswiatowy symbol ratujący życie.

W razie potrzeby pozwala ratownikom na kontakt z osobami, które posiadają ważne informacje o poszkodowanym, takie jak: grupa krwi, przyjmowane leki, choroby itp. Numery do osób mogących udzielić informacji na Twój temat zapisz w telefonie jako nazwy kontaktów ICE1, ICE2 itd.

3. Bezpieczeństwo na stokach:

- **Bezpieczne ferie** na stoku zacznijmy od kupna kasku. Polskie prawo nakazuje noszenie kasku osobom poniżej 16. roku życia, lepiej jednak w każdym wieku pamiętać o tej ochronie. Przed kupnem sprawdźmy, czy kask ma symbol CE (czyli spełnia unijne wymogi dot. bezpieczeństwa użytkowania). Prawidłowo dobrany powinien z przodu sięgać brwi, z tyłu nie opierać się o szyję i nie pozostawiać miejsca pomiędzy wyściółką a głową

- Jadąc na narty, zawsze zabierajmy też porządne okulary przeciwsłoneczne lub gogle; szczególnie, jeśli planujemy jeździć w wyższych partiach gór. Uwaga, zakładamy je również w pochmurne dni (śnieg odbija promieniowanie, a jego siła wzrasta wraz z wysokością, na której się znajdujemy). Jazda bez okularów grozi ślepotą śnieżną, a w dłuższej perspektywie może doprowadzić do zwyrodnień w oku i zaćmy. Okulary czy gogle kupujemy tylko z filtrem UV. Najlepiej mieć dwie pary: ciemniejszą, na słoneczne dni i jaśniejszą, na dni pochmurne. Jeśli decydujemy się na jedną parę, najbardziej uniwersalna będzie kategoria 2, przepuszczająca do ok. 40% światła

- **Bezpieczne ferie** zapewnimy sobie tylko wtedy, gdy oprócz ochraniaczy zadbamy o właściwe kosmetyki. Mróz, wiatr i odbijające się od śniegu słońce to prawdziwa mieszanka wybuchowa dla cery. Pamiętajmy, że im wyżej, tym mocniej operuje słońce. Smarujemy wszystkie odkryte partie ciała – dłonie, twarz i uszy.

- Pamiętać należy także, że umiejętność dobrej, a nawet bardzo dobrej jazdy na nartach czy snowboardzie nie przekłada się na poziom bezpieczeństwa tego kogoś i innych. Tym bardziej, że pojęcie dobrze lub bardzo dobrze jeżdżącego jest pojęciem czysto teoretycznym, subiektywnym i w wielu wypadkach odmiennym. Nigdy nie należy być za pewnym siebie. **Drobny dystans** do siebie i swych umiejętności jeszcze nikomu nie zaszkodził.

- Oczywiście nasze bezpieczeństwo zależy nie tylko od naszych zachowań podczas jazdy, ale także od wielu zachowań poprzedzających jazdę na nartach czy snowboardzie tj. **stopień przygotowania fizycznego** przed rozpoczęciem sezonu, **doboru tras / ośrodków na planowany urlop do posiadanych umiejętności, odpowiedniej konserwacji, sprawdzenia i doboru sprzętu** do wagi, wzrostu, umiejętności – pamiętajmy o **rozgrzewce** przed pierwszym zjazdem oraz innych czynnikach zewnętrznych takich jak

np. **odpowiednio przygotowana infrastruktura** na stoku (np. **stopień przygotowania tras i ich zabezpieczeń**), **warunki pogodowe** (np. mgła), **rodzaj śniegu** (np. mokry, ciężki), **tłok na stoku**. Zagrożeń tych niezależnych od nas jest wiele, także nie dokładajmy jeszcze ich od siebie.

● Niewątpliwym ważnym aspektem odnoszącym się do naszego bezpieczeństwa na stoku jest konieczność np. **unikania siadania na stoku gdzie popadnie**, a zwłaszcza na środku nartostrad. Dobrze jest też **poznać dokładnie teren**, po którym się poruszamy – gdzie są rozmieszczone armatki śnieżne, gdzie być może wystają jakieś kamienie, gdzie jest lód czy muldy, których tak często wielu z nas nie toleruje i nie potrafi się na nich zachować

Dobrze jest znać DEKALOG NARCIARSKI:

1. Pamiętajmy, że na stoku nie jesteśmy sami. Mając na względzie swoje bezpieczeństwo dbajmy również o bezpieczeństwo innych i zachowujmy się tak aby maksymalnie zminimalizować ryzyko szkody dla kogokolwiek. My sami jesteśmy odpowiedzialni m.in. za dobrany sprzęt i panowanie nad nim. Także zastanówmy się 3 razy, czy rzeczywiście najnowsza techniczna nowinka jest dla nas najlepszym rozwiązaniem.
2. Dostosujmy swoją prędkość podczas jazdy na nartach czy snowboardzie do umiejętności, warunków panujących na stoku, rodzaju i stanu trasy i natężenia ruchu. W razie potrzeby zawsze powinniśmy mieć możliwość nagłego zatrzymania się czy skrętu.
3. Dobierzmy taki tor jazdy, aby uniknąć kolizji z innymi uczestnikami ruchu znajdującymi się poniżej nas/ przed nami. Pamiętajmy, że oni mają zawsze pierwszeństwo.
4. Wyprzedzać można z każdej dowolnej strony, aczkolwiek z zachowaniem odległości zapewniającej przestrzeń osobom znajdującym się poniżej, do wykonywania wszelkich ich manewrów.
5. Po zatrzymaniu się w drodze małej przerwy na stoku pamiętajmy, aby być wówczas na skraju nartostrady, a nie na jej środku. Przed włączeniem się do ruchu należy spojrzeć w górę i w dół czy można to zrobić bez zagrożenia dla siebie i innych.
6. Starajmy się nie zatrzymywać w miejscach zwężeń czy o ograniczonej widoczności. Po upadku natychmiast jak tylko to możliwe usuńmy się z toru jazdy na skraj trasy.
7. Podchodzić i schodzić można jedynie skrajem trasy. Przy złej widoczności zejźmy z trasy. Pamiętajmy także, że trasy narciarskie są z założenia przeznaczone do ruchu jednokierunkowego – w dół.
8. Zwracajmy uwagę i przestrzegajmy podczas jazdy na nartach czy snowboardzie oznakowań w postaci tablic i innych znaków na stoku.
9. Pomóżmy poszkodowanemu, jeśli znaleźliśmy się akurat w pobliżu wypadku. Pamiętajmy, że każdy z nas może znaleźć się na miejscu tego kogoś.
10. Posiadajmy zawsze przy sobie na stoku dokument tożsamości, aby w razie wypadku, jako poszkodowany bądź sprawca móc podać i uwiarygodnić swoje dane osobowe.

ZASADY BEZPIECZEŃSTWA PODCZAS FERII W DOMU I POZA DOMEM:

1. Klucze od mieszkania zawsze nosimy pod ubraniem
2. Nie opowiadamy o wyposażeniu domu i zasobach majątkowych rodziny
3. **Nie ufajmy nigdy osobom obcym** – nie podajemy żadnych informacji o sobie ani o członkach swojej rodziny, nie bierzemy od nich proponowanych upominków, nie korzystamy z zaproszeń na spacer lub do domu, nie wsiadamy do ich samochodów

4. Idąc na dłuższy spacer w zimowej aurze warto wziąć ze sobą ciepły napój w termosie

5. Kiedy zauważymy obcego psa:

Nie podchodźmy do niego blisko
Nie uciekajmy ani nie odwracajmy się do psa tyłem
Nie krzyczymy ani nie machamy rękoma
Unikamy patrzenia psu prosto w oczy
Opuszczamy głowę i kierujemy nasz wzrok w bok
Możemy kilka razy zamrugać – to sygnał uspokajający dla zwierzęcia
Należy wycofywać się ustawiając się bokiem do psa
Jeśli pies zaczyna iść w naszą stronę zatrzymujemy się i ponownie kilka razy mrugamy oczami

6. Należy też pamiętać o tym, by być dobrze widzianym na drodze (zwłaszcza po zmierzchu) co zapewnią nam wszelkiego rodzaju elementy odblaskowe doczepiane do ubrania, opaski, kamizelki oraz smycze
7. Przebywając w domu z pewnością wielu z was będzie korzystało ze wspaniałego wynalazku jakim jest **Internet**. Jest on kopalnią wiedzy, należy jednak nie zapominać, że Internet wykorzystywany nieostrożnie może wyrządzić nam i innym ludziom wiele krzywdy. Musimy więc wszyscy pamiętać o podstawowych zasadach bezpieczeństwa w sieci:

- nigdy nie podajemy swoich danych osobowych – posługujemy się tylko Nickiem, nie podajemy danych tj. imię, nazwisko, numer telefonu, adres domowy czy numer szkoły
- trzeba mówić, gdy coś jest nie tak, czyli w sytuacji, kiedy ktoś lub coś nas zaniepokoi lub wystraszy koniecznie trzeba powiedzieć o tym rodzicom lub innej zaufanej osobie dorosłej. Można również skontaktować się ze specjalistami od spraw bezpieczeństwa w Internecie pod adresem strony internetowej: Helpline.org.pl lub dzwoniąc pod numer 800 100 100
- nigdy nie wolno ufać osobom poznanym w sieci – jeśli planujesz spotkanie z taką osobą zawsze poinformuj o tym swoich rodziców
- zabezpiecz swój komputer – każdy komputer, który jest podłączony do Internetu powinien mieć zainstalowany odpowiedni program antywirusowy tylko wówczas będzie zabezpieczony przed atakiem wirusów lub hakerów
- zawsze stosuj zasady NETYKIETY – stosuj się do zasad kulturalnego i prawidłowego korzystania z Internetu czyli do regulaminu stworzonego przez samych Internautów